

2020-2022 жылдарға арналған Жас ғалымдардың гранттық қаржыландыру жобасы

Жобаның атауы: AP08053105 «Қазақстан Республикасы бойынша топонимикалық экспедицияны ұйымдастыру: географиялық атаулардың этимологиялық каталогын 4 тілде жасау (қазақ, орыс, ағылшын және латын тілдерінде)».

Жобаның жалпы қаржысы: 36 800 000 теңге.

Жобаның жетекшісі: PhD қауымдастырылған професор м.а. Мейірбеков Асылбек Қайратбекұлы.

Зерттеу нысаны: Қазақстан Республикасының жер-су атауларының этимологиясы.

Зерттеу жұмысының мақсаты: Қазақстан Республикасы аймағында топонимдік экспедицияларды ұйымдастыру: географиялық атаулардың 4 тілдегі (қазақ, орыс, ағылшын және латын тілдеріндегі) этимологиялық каталогын құрастыру, сонымен қатар тарихи-салыстырмалы және тарихи-типологиялық әдістер негізінде көнерген географиялық атаулардың қазіргі қазақ тілінде лексикологиялық және фоно-морфологиялық берілу жолдарын анықтау болып табылады.

Жұмысты жүргізу әдістемесі: жүйелі талдау, зерттеудің салыстырмалы, этимологиялық, ареалдық, сөзжасау және салыстырмалы-тарихи әдістер қолданылды.

Жұмыстың нәтижелері. 2021 жылғы жүргізілген ғылыми зерттеулер нәтижесінде қарастырылған 8 облыстың жергілікті топонимдерінің тілді бейнесінің этномәдени ерекшеліктерін айқындайтын негізгі концептілері анықталды.

Жұмыстың ғылыми жаңалығы: Қазақстан Республикасының жер-су атауларын заманауи интерпретациялау арқылы ономастикалық мәнін ашып, бірізділік принципін сақтай отырып, ұлтымыздың когнитивтік базасындағы орны мен өзектілігін жүйелеу бойынша ғылыми зерттеу жұмыстары жасалынды.

Негізгі конструктивтік және техникалық экономикалық көрсеткіштер: жоба нәтижелері топонимикалық деректер түрінде жоғары оқу орындарының оқу процесінде, пәнаралық тарихи-лингвистикалық және әлеуметтік пәндердің ғылыми мамандары, тіл білімі курсына, ономастика және топонимия бойынша арнайы курстарда іске асырылатын Қазақстан халықтарының рухани-мәдени және патриоттық құндылықтарын дамытудың негізі ретінде оқу-әдістемелік және ғылыми материалдарды әзірлеуге пайдаланылатын болады.

Ендіру деңгейі. Жобаның нәтижесінде алынатын өнім қазақстандық туристік индустрия үшін әзірленген жаңа веб-сайтты енгізу болып табылады. Бұл жарнамалық және таныстыру сипатындағы өнімдерді әзірлеу кезінде әдістемелік нұсқау ретінде қолданыла алады.

Қолдану саласы: географиялық танымдарды дамыту саласы.

Жұмыстың тиімділігі. Қазақстан Республикасында тарих, мәдениет

және тіл ортақтығы контекстінде қоғамдық сананы жаңғыртуды насихаттау арқылы ұлтымыздың рухани мәдениеті мен патриотизмін жаңғыртуға байланысты жаңа техникалық өнімдер – электронды каталог пен веб-сайт ұсынылады.

Зерттеу тобының мүшелері:

№	Аты-жөні	Scopus Author ID	Researcher ID	ORCID	Ескерту
1	Мейірбеков Асылбек	57189211437			жоба жетекшісі, бас ҒЫЛЫМИ ҚЫЗМЕТКЕР
2	Мейрбеков Ақылбек	57220277696	ABC-6892-2021	0000-0002-9439-0614	жобаның қосалқы жетекшісі, бас ҒЫЛЫМИ ҚЫЗМЕТКЕР
3	Досанов Нұрбай Ермаханұлы				жетекші ҒЫЛЫМИ ҚЫЗМЕТКЕР
4	Аймбетова Индира	56543509900	V-2979-2019	0000-0002-9060-0813	жетекші ҒЫЛЫМИ ҚЫЗМЕТКЕР
5	Жанұзақ Ернар Еркінұлы				ҒЫЛЫМИ ҚЫЗМЕТКЕР
6	Мақұлбек Азамат Болатбекұлы				ҒЫЛЫМИ ҚЫЗМЕТКЕР
7	Сматова Әлия Ералиқызы				ассистент

2020 жылғы күнтізбелік жоспарға сәйкес жарияланған жұмыстардың тізімі

1. Meirbekov A.K., Aimbetova I.O. Colors' names in kazakh toponymy // European Journal of Humanities and Social Sciences. Scientific journal. - 2020. - №4. - С. 204-209.

2. Мейрбеков А.К., Абдрасилов А.А. Политические и социальные проблемы топонимических и антропонимических понятий // Қазақстанның ғылымы мен өмірі. - 2020. - №9. - С. 224-228.

3. Мейрбеков А.К., Ергөбекова Ж.С. Қазақстан аумағындағы топонимиялық атаулардың этимологиялық сипаты // Қазақстанның ғылымы мен өмірі. - 2020. - №10. – 150-155 бб.

4. Мейрбеков А.К., Мейрбеков А.К. Түркістан және Қызылорда облыстарындағы жан-жануарлар мен өсімдік атауларына байланысты қойылған жер-су атаулары // Қазақстанның ғылымы мен өмірі. - 2020. - №10. - 156-159 бб.

5. Мейрбеков А.К., Мейрбеков А.К. Қазақ тіліндегі антропонимдердің этимологиялық шығу тегі жайында // Қазақстанның ғылымы мен өмірі. - 2020. - №10. - 165-169 бб.

6. Мейрбеков А.К., Сматова А.Е., Тілеубердиев Б.М. Қазақ және ағылшын топонимдеріндегі түр-түс атауларының репрезенттелу ерекшелігі // Ясауи университетінің хабаршысы. - 2020. - №4 (118). - 188-200 бб.

7. Мейрбеков А.К., Мейрбеков А.К., Мейрбекова Г.К. Түркістан облысының топонимиялық кеңістігіндегі «жан-жануарлар» концептісі // «ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫ – БЕЙБІТШІЛІК, КЕЛІСІМ ЖӘНЕ ТҰРАҚТЫЛЫҚ ЖОЛЫ - 2020» атты II-ші Халықаралық конференциясының материалдары . - Түркістан: «Тұран» баспасы, 2020. - 200-203 бб.

2021 жылғы күнтізбелік жоспарға сәйкес жарияланған жұмыстардың тізімі

1. Meirbekov A.K., Meirbekov A.K. Nomadic toponymy related to the girl tradition // The I International Science Conference «Problems of modern science and practice», September 21 – 24, 2021, Boston, USA. 316-320 p. <https://isg-konf.com/ru/problems-of-modern-science-and-practice-ru/>.

2. Мейрбеков А.К., Мейірбеков А.К. Семантическая классификация топонимии Туркестанской области // Е-SCIO. – 2021. – Вып. 11. – IF -0,06. (мақаланы 2021 жылы жариялауға қабылданғаны туралы анықтама тіркеледі).

3. Мейірбеков А. К., Мейрбеков А.К. Мотивы и этимологические особенности номинации антропотопонимов карагандинской области // Современный ученый. – 2021. - №6.

4. Мейрбеков А.К. Исследование топонимов казахского и английского языков в когнитивном направлении // Современная наука: актуальные проблемы теории и практики. Серия Гуманитарные науки. – 2021. - №12.

5. Smatova A., Tileuberdiyev B., Artykbayeva F., Meirbekov A. The role of color names in kazakh and english toponymy // Academy of Strategic Management Journal. Volume 20, Special Issue 2, 2021. 1-14 p. Процентиль - 50. <https://www.abacademies.org/articles/the-role-of-color-names-in-kazakh-and-english-toponymy-11310.html>; <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85112811632&partnerID=40&md5=22c38232091329843f3393c91cfdb524>.

6. Smatova A., Tileuberdiyev B., Artykbayeva F., Meirbekov A. The role of flower names in Kazakh and English toponymy: comparative analysis // Asian EFL Journal. - 2021.

7. A.K.Meirbekov, A.K.Meirbekov. National identity of kazakh toponyms in the context of multilingualism. // The European Proceedings of Social and Behavioural Sciences.– 2021. – P. 613-619. <https://doi.org/10.15405/epsbs.2021.02.02.77> (Web of Science сайтында индекстеледі) <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000349550500001>.

8. А.К.Мейірбеков, Ж.Н. Сүлейменова. Түркістанның түркілік топонимиясы. // Вестник КарГУ им. Букетова. Серия Филология. – 2022. (статья принята на публикацию в 2022 г.).

9. А.К. Мейрбеков., А.Қ. Мейірбеков. Қарағанды облысының антропотопонимдерінің номинациялану уәждері мен этимологиялық ерекшеліктері // Вестник ЕНУ. Серия Филология. 2021.

10. А.К. Мейрбеков., А.Қ. Мейірбеков. Көшпенді топонимикасының бастаулары. // Вестник КарГУ им. Букетова. Серия Филология. 2021.

11. А.К. Мейрбеков., А.Қ. Мейірбеков. Түркістанның түркілік топонимиясының семантикалық классификациясы // Вестник КазНУ. Серия Филология. 2021.